

Føroya Arbeðarafelag í verkfalli

FØROYA ARBEÐARAFELAG LYSTI TIL VERKFAH. SEINASTA SUNNUDAG, TÁ EINGIN SÁTTMÁLI VARÐ KOMIN Í LAG VIÐ FØROYA ARBEIÐSGEVARAFELAG, MESTA STRÍÐIÐ STØÐ UM AT FÁA GRUNÐLONINA UPP VIÐ 20 OYRU.

FORMAÐUR FELAGSINS HEVUR SENT BLAÐNUM HESA FRÁGREIÐING:

Hví er verkfall?

Hesin spurningur er framsettur av mongum hesar seinastu dagarnar. Tað er altíð hættisligt at fara út í eitt verkfall; men hvat skal arbeðarin gera tá hann á einum rættvísnum grundarlagið setur sínar áheitanir fram og ávisir við tølum, at soleiðis má lønin bliva fyrri at arbeðarin kann fáa eina tryggjað ársvinnu.

Grundlönin hjá Føroya arbeðarum hevur altíð litið niðanfyrri tað hon átti at vera. — Í ár setti Føroya Arbeðarafelag uppskot fram til nýggjan sáttmála eitt uppskot, sum er í tráð við veruleikan. — Felagið kravdi m. a. 44 tíma viku og hekkkan av grundlönini somikið at hon kom upp á livikostnaðin eftir pristalinum. — Lön kompensatiönin til 44 tíma vikuna og tann ivantaða grundlönin úter tilsamans 60 oyru pr. tíma. Viðmerkjast skal, at stytta arbeðsvisku hava öll okkara grannalönd og enná heilt niður í 40 tímar fyrri okkurt arbeði. — So hetta skuldi ikki verið övstørt krav hjá okkum at sett fram. — Krøv um yvirtíðarviðbót av allari lønini var eisini framsett, og onnur krav sum arbeðararnir í grannalöndum longu hava vunnið. —

Arbeðsgevararnir harafturimóti settu krav teirra fram, og eg loyvi mær at siga við ongum skili, ti ein niðurskurður í lön kann ikki verða talan um, tá tað kann ávisast at arbeðslönin sambært livikostnaðin er 20 oyru pr. tíma ov lág. — Hetta kann ávisast soleiðis:

Tað eru 304 gerandisarbeðsdagar í árinum og um arbeðarin arbeðir hvønn dag á 8 tímar, so arbeði hann tilsamans 2432 tímar og við tímalönini í dag kr. 4,25 fer hann eina árslön upp kr. 10.336. —

Livikostnaðurin eftir pristalinum er

»Jógvan á Gørð-unum«

Hósadagin seinrapartin kom »Jógvan á Gørðum«, nýggi linubáturin hjá Gørðamönnum í Vági. Hann kom fyrst á Havnina, har hann legði nakað av farni upp, m. a. hogguslokk.

Báturin er av sama slag, sum hinir linubátarnir, vakur, og sum konir menn siga, væl útgerður við öllum, sum einum tilikum skipi hoyrir til.

Móttøka var á vesture bryggju í Havn har umboð fyrri ymsar stovnar vöru komin til seðar.

Tað er Ognarfelagið, sum hevur latið bátin gera, og er hetta fyrsti báturin, ið komin er til landið gjøgnum hetta felag.

pr. 1. april í ár kr. 10.821. — Her kemur fram eitt undirskot til arbeðarin uppá kr. 485. — ella 20 oyru ov litið fyrri hvønn arbeðstíma. —

Við öðrum orðum letur hvør arbeðari fyrri hvønn tíma hann arbeðir eitt tilskot til arbeðsgevarin uppá 20 oyru. — Hevur nakar arbeðari ráð til hetta?

Kann arbeðsgevarin vera bekentur við at taka móti hesin tilskoti tá hann veit, at arbeðarin er undirløstur? Hevur arbeðsgevarin nakran sum helst lögligan rætt til at krevja at ein arbeðari skal geva honum 20 oyru tilskot pr. arbeðstíma? Kann hetta ikki koma inn undir »begrebet BERIGELSE«?

Um ikki arbeðsgevararnir duga at skilja, at ein arbeðari bert hevur sína arbeðsmegi at selja og at hon ikki kann fara niðurum eina ávísu upphædd so eigur Føroya landsstýri eins og Føroya lögting at gera hesum stætti greitt, at arbeðslönin í ongum föri við einari ársvinnu má fara niður um hin lögheimilaða livikostnaðin, og eftir honum má lönin fara 20 oyru upp.

Arbeðarnir vilja gera sína skyldu, men teir mugu hava loyvi at krevja sín rætt.

Í Havn, 12. mai 1960.

Gunnar Petersen.

Sker ikki skeytið!

Vit, ið böguva úti á bygd og ikki hava rætt mikið at stuttleika okkum við, serliga um kvöldarnar, okkum er útvarpið eitt ógvuliga hent og áhugavert ting at hoyra.

Nú ið landsstýrsmáluni vöru útvarpað, spardu vit sjálvandi ikki uppá streymin, og fekk mangur føroyingur sær hesi kvöld ein biligan latur. Røðar vöru imillum, ið vöru áhugaverdir at hoyra, sakligir og skilgóðir, og tað vöru teir bert úr einum flokki.

Um tað nú skuldi borið á, at tygum. Kjartan Mohr, fara saman við nokrum framburðsflokkamönnum út at sigla, so vil eg her geva tygum eitt litið vink um, hvat henda kann, um tygum draga blankan brand út úr slíðrunum og við honum kvetta skeytið av. Eg havi verið við at slita eitt skeyti einaferð. Tað var í gomlum dögum. Vit royndu at sigla so biliga sum gjørligt var. Mær dámdi ikki væl at skera skeytið í blokkarnar

um várið; tað var brúkt árið fyrri, og heldur klænt var tað; men ið bleiv tað tó skorið, og einaferð á fyrsta túrinum vit tóku yvir, slitaði skeytið. Bummurin fór súsandí fram móti stórvantinum, kvettist í fleiri stykkir, gaffulin (Framhald á 2. síðu.)

Nýtt apotek í Klakksvík

5. mai var reisugildi hjá nýggja apotekinum í Klakksvík — fyrsta apotek her á landi, sum bygt verður fyrri føroyska rökning, sum Dávur Magnussen, landsapotekari, tók til, tá henn helt røðu fyrri eini 30–40 fólki, ið samankomin vöru í nýggja bygninginum. Aðrir røðarar vöru Esbern Zachariasen, fyrri landsstýrið, W. Felding, arkitektur, ið saman við F. Andersen, kommunuverkfrøðingi hevur gjørt projekteringsarbeðið, F. Andersen, kommunuverkfrøðingur, Sámal Petersen, sóknarstýrisformaður, og Jepsen, nýggi apotekarin í Klakksvík.

Seinri var samkoma á Hotell Klakksvík. Við í samkomuni vöru allir teir, ið nú arbeða og seinri skulu gera ymsk arbeði.

Apotekið verður 19 ferðir 13 m og í 2 hæddum. Í niðaru hædd verður apotek, í ovaru leylikeit og goymsla. Niðasta hædd verður úttan klødd við chok-beton flisum og ovara hædd við eternik-skeifer, ið ikki tørvá viðlíkahald. Vind-eyguni, ið eru bronsuviðgjord, nýtast heldur einki viðlíkahald. Samlaður kostnaður: 450.000 kr.

Hans Háfall ger beton- og timburarbeðið fyrri tilboð: 161.000 kr.

Hiti tilboðini eru: málaraarbeði 7.500 kr. — D. Petersen. Sentralhiti, smíðju-, sanitet og blikksmiðjuarbeði: 39.523 kr. J. E. Kjølbro. Vynyl-golv: 6.872 kr. — Dia í Kunoy. Elektrikaraarbeði: 9.964 kr. — Tummus Thomasen.

Ymist

Bjarni Matras, Klakksvík, hevur tikið skipsförraraprógvið við navigatiönsskúlan í København.

Jens Pauli í Dali, fyrrv. sjómansskúla-fyrstøðumaður í Tórshavn, doyði sunnu dagin.

Lögmaður og frú eru boðin við til silvurbrúðleypdið hjá kongahjúðnum 24. mai.

Landsstýrið hevur latið gávu gera til kongahjúðini. Tað er træmynd, maður við torvleyp og kona við stokkum. Verland Johannesen hevur gjørt myndini eftir fyrmynd av William Heinesen.

Læstaframsýning? Føroysk listaframsýning verður møguliga í Reykjavík seinrapartin á árinum. Endalig støða er tó ikki tikin til hetta enn.

Caribia fór hósadagin seinrapartin til Grönlands við útgerð og fólki til Føroyingahavnina, m. a. var manningin til sjómanssheimið við. Í ár verður Havnarpresturin Hogni Poulsen at virka í Grönlandi.

HOGGA VIÐ SVØRÐI

Úr Burma verður sagt, at kommunistiskar uppreistararðildir seinast í april mánaði gjørdur seg inná byin Tilin í Centralburma. 60 av íbúgvunum vördu dripin, aðrenn álopsmennirnir rýmdu. — Herurin hevur sett stórleiting í verk fyrri at fáa hendur á álopsmenninar.

Nýggjur KFUM-skrivari í Havn

KFUM í Havn skal hava nýggjan skrivara. Johs. Mortensen, sum hevur havt starvið, síðan Alfred Hummeland í 1950 legði frá sær, skal verða trúboðari í Fuglafirði.

Meðan Johs. Mortensen hevur verið skrivari, hevur arbeði hjá KFUM í Havn kravt sín mann, ti bæði hevur hin prýðiligi bygningurin, teir hava reist í hesum tíðarskeiði, og arbeðið millum ungdomin kravt nógv, og munnu folk flest vera á einum máli um tað, at her hevur Johs. Mortensen lagt eitt stórt arbeði í.

Nýggi skrivarin er nú valdur. Tað er Johs. Álvheg á Argjum, ættaður úr Vik.

MASKINISTPRÓGV Í KLAKKSVÍK

Mikudagin tóku 8 maskinistar prógv við Klakksvíkar tekniska skúla:

Jákup Durhuus, Vestmanna	48
Jaspur við Gørð, Klakksvík	48
Klemint Jacobsen, Glyvvar	79
Kristian Joensen, Gjög	69
Eilif Nielsen, Klakksvík	64
Samson Samson, Klakksvík	66
Karl M. Várlið, Sörvagi	93
Jónsvein Östero, Tröllanes	65

Amerikonsku arbeðararnir krevja minstulönina hækkaða úr 1 dollar til 1,25 dollar í tíman.

Nógvir av arbeðarunum vinna 2 og 3 ferðir so nógv; men kortini liggur ein triðingur av arbeðarunum niðanfyrri 1,25 dollars.

Amerikanska njósnafløg-farið

Nógv hóasták verður gjørt burtúr niðurskjótingini av amerikanska njósnafløgfarinum í Ruslandi. Nú framm-anundan toppfundinum hjá stórveldinum verður mett og gitt um hvussu hetta fer at ávirkja gongdina.

Eisenhower forseti skal á vitjunarferð í Ruslandi. Hann sigur seg ætla at fara hóast hendingina og Krusjev á hin bögvin deilir inná Amerikamenn og höttir teir við hördum, um teir halda áfram við njósnaferðir á slíkan hátt.

Flogstjórin á niðurskotna farinum skal nú verða settur undir ákeru eftir russiskari revsilög og kann hann koma undir deyðarevring ella harðan fongsulstraíf.